

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Дублянського ліцею
Краснокутської селищної ради
Богодухівського району
Харківської області
на 2021/2022 навчальний рік**

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
протокол № 09 від 31.08.2021

Пояснювальна записка до освітньої програми
Дублянського ліцею Краснокутської селищної ради
Богодухівського району Харківської області
на 2021/2022 навчальний рік

I. Загальні засади

Дублянський ліцей Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області здійснює планування своєї діяльності на підставі Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»; постанов Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 №462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», від 26.02.2020 №143 «Зміни, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України»; Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.2.008-01); наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517; наказів Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 №1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня», від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», від 20.04.2018 №406 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»; наказу Міністерства освіти і науки України від 01.08.2018 № 831 «Про затвердження Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти»; розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 20.07.2001 №476 «Про впровадження у навчально-виховний процес факультативного курсу «Харківщинознавство»; власного Статуту, забезпечує одержання учнями загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів.

Згідно зі статутом Дублянський ліцей Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області має таку структуру: заклад загальної середньої освіти у складі:

- I ступеня – 1-4 класи;
- II ступеня – 5-9 класи;
- III ступеня – 10-11 класи.

Освітню програму закладу загальної середньої освіти на 2021/2022 навчальний рік складено:

для 1 - 2 класів – за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (1-2 клас), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272, таблиця 1 (*Додаток 1 до освітньої програми*);

для 3 - 4 класів – за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273, таблиця 1 (*Додаток 2 до освітньої програми*);

для 5 - 8-х класів – за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405, таблиця 12 (*Додаток 3 до освітньої програми*);

Мова навчання – українська.

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

На виконання Державного стандарту освіти робочий навчальний план закладу включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на предмети інваріантної складової та на ведення курсів за вибором, факультативних курсів, індивідуальних занять. Враховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів, години варіативної складової розподілено таким чином:

- додаткові години на предмети інваріантної складової:
  - індивідуальне заняття – 1-4 класи (по 1 годині),
  - українська мова – 5-7 класи (по 0,5 години),
  - хімія – 7 клас (0,5 години);
  - історія України - 8 клас (0,5 години).
- курс за вибором:
  - українознавство – 5-7 класи (по 1 годині);
  - харківщинознавство – 8 клас (по 1 годині);
- факультативні курси (допрофільна підготовка):
  - Орфографічний практикум з української мови - 5 клас (1 година);
  - Культура мовлення. Стилистичні особливості морфології - 6 клас (1 година);
  - Сучасна українська літературна мова: морфологія - 7 клас (1 година)
  - Синтаксис простого та простого ускладненого речення – 8 клас (1 година).

Години інваріантної та варіативної складових, що не мають повної кількості годин, викладатимуться за семестрами таким чином:

Клас	Предмет	Всього годин	I семестр	II семестр
3	Українська мова	3,5	4	3
	Літературне читання	3,5	3	4
4	Українська мова	3,5	4	3
	Літературне читання	3,5	3	4

Предмети інваріантної складової навчального плану викладаються за затвердженими державними програмами (*Додатки 4, 5 до освітньої програми*).

Курси за вибором та факультативи викладаються за затвердженими державними та авторськими програмами (*Додаток 6 до освітньої програми*).

Необхідності поділу класів на групи при вивченні окремих предметів немає.

III. Структура навчального року

Керуючись пунктом 4 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» рішенням педагогічної ради закладу від 31.08.2021 №09 визначено, що 2021/2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2021 року та закінчується 30 червня 2022 року, триває не менше 175 навчальних днів. Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 03 червня 2022 року.

Тривалість канікул протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів (без урахування днів, коли діти припиняли навчання з незалежних від них причин: карантин, температурний режим тощо).

I семестр: з 01.09.2021 по 30.12.2021 (79 навчальних днів);

II семестр: з 10.01.2022 по 03.06.2022 (96 навчальних днів);

- осінні канікули: з 14.10.2021 по 24.10.2021 (11 днів);
- зимові канікули: з 31.12.2021 по 09.01.2022 (10 днів);
- весняні канікули: з 26.03.2022 по 03.04.2022 (9 днів).

Режим роботи закладу:

- п'ятиденний навчальний тиждень,

- одна зміна,

- тривалість уроків: 1 кл. – 35 хв., 2-4 кл. – 40 хв., 5-11 кл. - 45 хв.:

1-4 класи:	5-8 класи:
08.30 – 08.45 – ранкова зустріч	08.30 – 09.15 – 1 урок
08.45 – 09.25 – 1 урок	09.15 – 09.25 – перерва 10 хв.
09.25 – 09.40 – перерва 15 хв.	09.25 – 10.10 – 2 урок
09.40 – 10.20 – 2 урок	10.10 – 10.25 – перерва 15 хв.
10.20 – 10.40 – перерва 20 хв.	10.25 – 11.10 – 3 урок
10.40 – 11.20 – 3 урок	11.10 – 11.25 – перерва 15 хв.
11.20 – 11.40 – перерва 20 хв.	11.25 – 12.10 – 4 урок
11.40 – 12.20 – 4 урок	12.10 – 12.40 – перерва 30 хв.

12.20 – 12.35 – перерва 15 хв.	12.40 – 13.25 – 5 урок
12.35 – 13.15 – 5 урок	13.25 – 13.35 – перерва 10 хв.
13.15 – 13.30 – перерва 15 хв.	13.35 – 14.20 – 6 урок
13.30 – 14.10 – 6 урок	14.20 – 14.30 – перерва 10 хв.
	14.30 – 15.15 – 7 урок

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відповідними органами управління освітою можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Директор
Дублянського ліцею Краснокутської селищної ради
Богодухівського району Харківської області

Ірина ІВАНІЯ

**Освітня програма для 1-2 класів
початкової середньої школи I ступеня,
складена за Типовою освітньою програмою
для закладів загальної середньої освіти (1-2 клас),
розробленою під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженою
наказом Міністерства освіти і науки України
від 08.10.2019 №1272 (таблиця 1)**

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-2 класів закладу загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу (*додаток 1*).

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання

іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективною співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих

результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашіаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Типовий навчальний план				
Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на тиждень		
		1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна, у тому числі		9	10	19
Українська мова та література		7	7	
Іноземна мова		2	3	
Математична		4	4	8
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	6
Технологічна		1	2	3
Інформатична				
Мистецька		2	2	4
Фізкультурна*		3	3	6
Усього		22	24	46
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	25	48
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	42/1470

Директор

Ірина ІВАНІЯ

**Освітня програма для 3-4 класів
початкової середньої школи I ступеня,**
складена за Типовою освітньою програмою
для закладів загальної середньої освіти (3-4 клас),
розробленою під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженою
наказом Міністерства освіти і науки України
від 08.10.2019 №1273 (таблиця 1)

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 3-4 класів закладу загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу (*додаток 2*).

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання

іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих

результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 3 класі підлягають формувальному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Типовий навчальний план				
Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на тиждень		
		3 кл.	4 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна, у тому числі		10	10	20
Українська мова та література		7	7	
Іноземна мова		3	2	
Математична		5	5	10
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	6
Технологічна		1	1	4
Інформатична		1	1	
Мистецька		2	2	4
Фізкультурна*		3	3	6
Усього		25	25	50

<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин на тиждень	26	26	52
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610

Директор

Ірина ІВАНІЯ

**Освітня програма для 5-8 класів
базової середньої школи II ступеня,**
складена за Типовою освітньою програмою
для закладів загальної середньої освіти II ступеня,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 12)

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчального плану (*додаток 3*);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено (*додаток б*); пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН України;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-8-х класів закладу загальної середньої освіти складає 4690 годин/навчальний рік: для 5 класу – 1085 годин/навчальний рік, для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік, для 7 та 8 класу – по 1225 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти II ступеня (*додаток 3*).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Варіативна складова навчального плану використовується на підсилення окремих предметів інваріантної складової (українська мова,

хімія, історія України), запровадження курсів за вибором (українознавство, харківщинознавство) та факультативів (факультативні курси з української мови).

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план закладу освіти містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (додаток б).

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма закладу базової середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Директор

Ірина ІВАНІЯ

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Дублянського ліцею Краснокутської селищної ради
Богодухівського району Харківської області
на 2021/2022 навчальний рік

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ
на 2021/2022 навчальний рік

Додаток 1
складений відповідно до таблиці 1
Типової освітньої програми
(наказ Міністерства освіти і науки
України від 08.10.2019 №1272)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 1-2 класів з українською мовою навчання
на 2021/2022 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1 клас	2 клас
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова (навчання грамоти)	7	-
	Українська мова та читання (інтегрований курс)	-	7
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	2	3
Математична	Математика	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
	Інформатика	-	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура*	3	3
Усього		19+3	21+3
Індивідуальні заняття		1	1
Гранично допустиме тижневe навчальне навантаження на учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор

Ірина ІВАНІЯ

Додаток 2
 складений відповідно до таблиці 1
 Типової освітньої програми
 (наказ Міністерства освіти і науки
 України від 08.10.2019 №1273)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
 для 3-4 класів з українською мовою навчання
 на 2021/2022 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3 клас	4 клас
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5
	Літературне читання	3,5	3,5
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	Математика	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна)	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Мистецька	Інформатика	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна	Образотворче мистецтво	1	1
	Фізична культура*	3	3
Усього		22+3	22+3
Індивідуальні заняття		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор

Ірина ІВАНІЯ

Додаток 3
складений відповідно до таблиці 12
Типової освітньої програми
(наказ Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 №405)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 5-8 класів з навчанням українською мовою з вивченням російської мови
на 2021/2022 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		5	6	7	8
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	2,5+0,5	2
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	2	2	2
	Російська мова	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	-	1	1,5+0,5
	Всесвітня історія	-	-	1	1
	Історія України. Всесвітня історія (інтегрований курс)	-	2	-	-
	Основи правознавства	-	-	-	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-
	Мистецтво	-	-	-	1
Математика	Математика	4	4	-	-
	Алгебра	-	-	2	2
	Геометрія	-	-	2	2
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2
	Географія	-	2	2	2
	Фізика	-	-	2	2
	Хімія	-	-	1,5+0,5	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1
	Інформатика	1	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура*	3	3	3	3
Разом		29	31	33	33
Варіативна складова		1	1	1	2
Курси за вибором:		-	-	-	1
Українознавство		1	1	1	-
Харківщинознавство		-	-	-	1

Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33
Факультативні курси:	1	1	1	1
Орфографічний практикум з української мови	1	-	-	-
Культура мовлення. Стилiстичнi особливостi морфологiї	-	1	-	-
Сучасна українська літературна мова: морфологія	-	-	1	-
Синтаксис простого та простого ускладненого речення	-	-	-	1
Всього (без урахування поділу класів на групи)	31	33	35	35

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор

Ірина ІВАНІЯ

Додаток 4
складений відповідно до таблиці 8
Типової освітньої програми
(наказ Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 №407)

**Перелік навчальних програм
для 1-4 класу закладу загальної середньої освіти I ступеня
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)**

№	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
7.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
8.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
12.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
13.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
14.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
15.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
16.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
31.	Російська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 1-4 класи
37.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл

Директор

Ірина ІВАНІЯ

Додаток 5
складений відповідно до таблиці 18
Типової освітньої програми
(наказ Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 №405)

**Перелік навчальних програм
для 5-8 класів закладу загальної середньої освіти II ступеня
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)**

№	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
8.	Біологія
9.	Всесвітня історія
10.	Географія
11.	Зарубіжна література
12.	Інформатика
13.	Історія України
14.	Математика
15.	Мистецтво
16.	Основи здоров'я
17.	Природознавство
18.	Трудове навчання
19.	Фізика
20.	Фізична культура
21.	Хімія
42.	Російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок вивчення з 1 класу)
48.	Іноземні мови

Директор

Ірина ІВАНІЯ

Додаток 6

**Перелік програм варіативної складової навчальних планів
для 5-8 класів закладу загальної середньої освіти II ступеня**

№	Назва програми	Класи	Гриф про використання
Курси за вибором, спецкурси:			
1	Інтегрований краєзнавчий курс за вибором «Харківщинознавство» (Грінченко О. І., Китиченко Т.С., Саввіч О.М.)	8-9	Лист КВНЗ «ХАНО» від 25.08.2021 № 429
2	Українознавство	5-11	Лист МОН України від 10.08.2020 № 1/11-5310
Факультативні курси:			
3	Орфографічний практикум з української мови	5	Лист ІМЗО від 04.07.2019 № 22.1/12-Г-551
4	Культура мовлення. Стилiстичні особливості морфології	6	
5	Сучасна українська літературна мова: морфологія	7	
6	Синтаксис простого та простого ускладненого речення	8	

Директор

Ірина ІВАНІЯ